

Verslag 1^e vergadering Werkgroep IJkpunt 1 maart 2021

(vastgesteld 4 maart 2021)

Aanwezig:

J.W. van den Braak (voorzitter), N. den Heyer (OLB), P. Coolen (ROW), L. Berkenbosch (BONHATA), N. Willem (USIBO), R. van den Berge en D. Aarts (KvK)

De voorzitter opent om 10:15 uur de vergadering.

Hij wijst op het recente antwoord van de minister van SZW op een TK-vraag, waarin de minister zegt het standpunt van de CD af te wachten. Het kabinet heeft in 2018 een meerjarige systematiek ontwikkeld (mw van Ark als stas SZW en jaar opvolger Bas in 't Wout), waarover de CD ook met hen gesproken heeft in 2019 resp. 2020. Te verwachten is dat het komende kabinet daar weer op zal voortbouwen.

Het secretariaat heeft een discussienotitie ontwikkeld maar het lijkt hem beter om eerst te spreken aan de hand van het dit weekend ontvangen position paper van de KvK.

De heer Van den Berge geeft een toelichting op de totstandkoming van de position paper en merkt op dat het een discussiestuk is. Hij noemt de opgenomen uitgangspunten minimumvereisten. Hij vraagt of de aanwezigen mandaat van hun achterban hebben. De voorzitter reageert dat dit per definitie een ieder geacht wordt te hebben.

De voorzitter merkt op dat er uiterlijk voor de vergadering van de Centraal Dialoog van 21 juni een nota van de werkgroep dient te liggen. De CD heeft dan formeel de volle vrijheid om daarop wat dan ook te beslissen, zij het dat als de werkgroep zijn werk goed doet, verwacht kan worden dat de CD dit volgt.

De heer Willem geeft aan blij te zijn met het initiatief van de KvK om concrete voorstellen te verwoorden. De heer Willem schetst de context rond het onderwerp sociaal minimum bij de overgang op 10-10-10. Bonaire moet zich niet aan het lijntje laten houden, zo merkt hij concluderend op.

Gedeputeerde Den Heyer geeft aan ook heel blij te zijn met de position paper. Ze wil meegeven dat het bestuurscollege uitgaat van de bedragen zoals genoemd door Regioplan, voor het eilandelijk armoedebeleid is het sociaal minimum dus vastgesteld. De discussie gaat nu over het vaststellen van het bestaansminimum door Den Haag.

De heer Berkenbosch merkt op het van belang te vinden dat er een beter bestaansminimum wordt gedefinieerd om dit op een aanvaardbaar niveau te krijgen. Tegelijkertijd zitten er ook aspecten in de position paper van de KvK waar de werkgevers anders in staan, hier zal BONHATA ze nog schriftelijk op reageren. De heer Coolen sluit zich hierbij aan. Het makkelijkste is om te zeggen: de werkgevers betalen het hogere loon. Maar er zijn natuurlijk meer partijen. Hij refereert aan eerdere woorden van (voormalig) staatssecretaris Van Ark: zij heeft aangegeven dat bepaalde kosten op het eiland ook omlaag moeten, dit staat niet los van deze discussie. Hier ligt een taak van het OLB.

Een andere discussie is, zo noemt de heer Coolen, minimumloon als uitgangspunt voor de onderstand. Dit zal een lastige discussie zijn maar wel een gesprek dat gevoerd moet gaan worden. Hij noemt daarnaast als relevante onderwerpen fiscaliteit (verhoging belastingvrije som?), premiebeleid, aanvullende pensioenen (discussie opschorten?)

De voorzitter merkt tussentijds op dat er de volgende vergadering van de werkgroep een nieuwe notitie van de voorzitter en secretaris zal liggen.

De heer Willem merkt op dat geweten en opoffering twee kernbegrippen zijn in deze discussie. Niet alle lasten kunnen op de schouders van de werkgevers komen. Er kan bijvoorbeeld ook aan een stukje premieverlaging worden gedacht. En iedereen is zich er tegelijkertijd van bewust dat de huidige situatie qua sociaal minimum nu niet acceptabel is.

Gedeputeerde Den Heyer geeft aan dat er voorlopig even afgestapt moet worden van de koppeling tussen uitkeringen en percentages, dit zal anders vertragend werken. De voorzitter merkt op dat in E. Nederland de praktijk is dat het sociaal minimum voor een alleenstaande ongeveer 70% van het wettelijk minimumloon is. Dit systeem heeft mevrouw Den Ark in 2018 geïntroduceerd als streefmodel voor Caribisch Nederland.

De heer Van den Berge merkt op dat iedereen het wel redelijk met elkaar eens lijkt maar dat het nu gaat om de uitvoering. Hij vraagt naar wat de heer Coolen precies bedoelde met zijn verwijzing naar een uitspraak van mevrouw Van Ark. De heer Coolen geeft aan dat er onderzoek is gedaan naar wat het bestaansminimum hier is: 1350 USD Dollar. Dan zou je verwachten dat dit bedrag is vastgesteld maar er is 75% van genomen, dus dat is nog steeds onvoldoende. Daartussen zit een gat, dat gedempt moet worden door kostenverlagingen. Dit punt dient meegenomen te worden in gesprekken met Den Haag. Mevrouw van Ark heeft eerder aangegeven dit punt ook mee te nemen in besprekingen met andere departementen.

De voorzitter merkt op dat er al sinds 2019 een gezamenlijk CD-standpunt is: iedereen is het eens dat het minimumloon en bestaansminimum omhoog moet. Hij geeft aan niet terug te willen grijpen op 2008 of 2010, het is verstandiger om aan te haken op de latere toezeggingen van mevrouw Van Ark en haar opvolger. De systematiek van kostenverlaging en sociaal minimum omhoog, zoals neergelegd in de ijkpuntnota van 2018 en de voortgangsnota's, zou hij willen gebruiken als uitgangspunt, dat zal politiek ook effectiever zijn. Op basis daarvan kan dan bijvoorbeeld gepleit worden voor een snellere doorvoering.

Gedeputeerde Den Heyer merkt op dat kernpunt voor haar is dat er een keuze gemaakt moet worden. Of het minimumloon is gebaseerd op het bestaansminimum van een echtpaar (zoals in Europees Nederland) of het is gebaseerd op dat van een alleenstaande en dan worden er geen inkomsten van een partner meegenomen (dan is het een individueel basisinkomen als het ware). De heer Coolen merkt op dat er in de werkgroep iemand nodig is die acties kan doorrekenen. De voorzitter stelt voor eerst met voorstellen te komen en deze dan te laten doorrekenen, wellicht door CPB.

De voorzitter concludeert: er wordt een inleiding voor de notitie geschreven, waarin we onze uitgangspunten schetsen, mede ontleend aan wat eerder besproken is met mw. van Ark en haar opvolger, en daarna volgt een concrete uitwerking waarin in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Kosten structureel omlaag;
- Fiscale maatregelen;(belastingvrije som?)
- Werkgeverspremies: kunnen die omlaag en zo ja, hoe?
- Aanvullende pensioenen (uitstellen? In CD is al afgesproken tot tenminste medio 2022).
- wellicht ook: WW? (zie komende werkgroep WV)

Bij verhoging minimumloon komt concurrentiepositie ook aan de orde, geeft de voorzitter desgevraagd aan.

De heer Van den Berge vraagt of het gaat om de aanvullende pensioenen of AOV. De heer Coolen merkt op dat er naast de berekening van het uitgangspunt ('de heilige graal' = ideale bestaansminimum en ideale totaalplaatje) ook een plan B moet komen, omdat onmiddellijke doorvoering van het uitgangspunt, zonder tussenstap, hem niet realistisch lijkt.

Hij vraagt of de "heilige graal" niet vastgesteld kan/moet worden op 1350 USD dollar?

De heer Berkenbosch merkt op dat ook dit bedrag geen vast gegeven is, bijv. in het geval dat er veel structurele kostenverlagingen zouden volgen.

De heer Willem vraagt of het OLB de uitkomsten van Regioplan ook hanteert voor eigen loonbeleid. Gedeputeerde Den Heyer geeft aan dat ze dit moet nagaan. De heer Willem weet bijvoorbeeld dat het loon bij de politie erg laag ligt (aanvang).

De heer Stegers vraagt of in de notitie de bedragen uit het onderzoek van Regioplan genoemd moeten worden of pas na de kostenverlagingen. De huidige kostenverlagingen zijn in beginsel tijdelijk.

De heer Stegers stelt voor over drie weken weer bijeen te komen. **Donderdag 18 maart om 15:00 uur** is de volgende vergadering. Dan zal een aangepaste secretariaatsnotitie voorliggen.

De vergadering wordt om 11:30 uur gesloten.